

Секція 1. Фінанси, страхування і біржова діяльність: інноваційно-інвестиційні стратегії.

Цимбаленко Наталія Володимирівна

кандидат економічних наук

доцент кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки

Київський національний університет технологій та дизайну

м. Київ, Україна

Асташов Віталій Вікторович

студент кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки

Київський національний університет технологій та дизайну

м. Київ, Україна

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ МЕТОДИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Інвестиції відіграють провідну роль в економічному прогресі країни. У результаті інвестування коштів в економіку збільшуються обсяги виробництва, розвиваються і рухаються вперед підприємства. Проте, стан інвестиційної діяльності в Україні нині не відповідає потребам економіки. Оскільки впродовж років незалежності не приділялась увага оновлення виробничих потужностей, і внаслідок значна частка промислових підприємств перебуває у досить скрутному становищі. З огляду на це інвестиції є важливим фактором розвитку бізнесу в сучасних умовах.

Метою дослідження є визначення причин проблемного розвитку інвестицій та визначення дійсного рівня інвестиційної безпеки країни. Виходячи з цього слід виконати такі завдання, зокрема: дослідити сутність інвестування; необхідність здійснення інвестування в економіку України; узагальнити проблеми з якими зіштовхуються інвестори.

Інвестиції як економічна категорія є витратами на створення, розширення, реконструкцію основного капіталу і на пов'язані з цим зміни

оборотного капіталу. Основними видами інвестиційної діяльності (за об'єктами вкладання) є реальні, фінансові та інтелектуальні інвестиції. Основними джерелами інвестиційної діяльності є приватні, державні та іноземні інвестиції.

Інвестиції є основою економічного зростання, причому не лише прямі вкладення у виробничий сектор, але й інвестиції у сферу нематеріального виробництва.

Фактично, інвестицією вважається будь-яке вкладення коштів, якщо воно принесе прибуток їх власникові. А згідно з Законом України «Про інвестиційну діяльність» інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) або досягається соціальний ефект.[1]

Розглядаючи інвестиції варто згадати таке поняття, як інвестиційна безпека країни.

Інвестиційна безпека – це співвідношення між інвестиціями які виходять за межі нашої країни та інвестиціями, які надходять до неї з-за кордону. [2]

На сучасному етапі економічного розвитку інвестиційна безпека України, як один з головних чинників її економічного розвитку, знаходиться на незадовільному рівні. Це пов'язано, перш за все, з політичними та соціальними процесами, які зараз відбуваються в державі. Перш за все потрібно розуміти, що низький рівень інвестиційної безпеки обумовлюється від'ємним інвестиційним балансом країни. Це пов'язано перш за все з інституціональною недосконалістю законів, які регулюють інвестиційну діяльність на території нашої країни.

Як уже було зазначено раніше, основною проблемою того, що рівень інвестиційної безпеки в сучасних умовах розвитку національної економіки досить низький, є, насамперед, законодавча недосконалість та несправедлива діяльність судових структур по відношенню до потенційних інвесторів. Саме це є визначальним фактором того, що в даний час відбувається масовий відтік інвестиційного капіталу з території нашої країни.

Діючі судові структури в Україні призначені президентом України, не можна назвати досить прозорими і справедливими. Оскільки, структура, яка підпорядковується одній особі чи колу осіб не може бути справедливою по відношенню до інших людей (потенційних інвесторів), якщо їхні інтереси збігаються або стають на заваді інтересам владного кола осіб.

Це все має глибокий історичний слід. Звертаючись до історії можна сказати, що судді і представники правопорядку СРСР були найзаможнішими ланками тогочасного суспільства. Пояснювалося це великою кількістю хабарів, які ці особи отримували. Доцільно сказати, що судова система України в сучасний період не об'єктивною при розгляді справ різних верств населення.

З огляду на зазначене, урядом України в 2016 році було розпочато судову реформу, згідно з якою буде створено Вищу раду правосуддя і починаючи з 30 вересня 2018 суддів призначатиме не Президент України, а саме Вища рада правосуддя. Виходячи з цього, можна зробити висновок, що з цього моменту діяльність суддів буде більш прозорою і справедливою, оскільки суди більше не підпорядковуватимуться Президентові. Судді Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів зобов'язані подати до Вищої кваліфікаційної комісії судів декларації родинних зв'язків судді і сумлінності судді. Очікується що, згідно з новою реформою судді будуть добиратися дуже ретельно. Але і це не є запорукою того, що їхня діяльність відтепер буде справедливою та прозорою, оскільки Вища рада правосуддя це також коло уповноважених осіб, які також мають свої інтереси.[3]

Найбільш доцільним у підборі нових суддів було б використати схему, якою користуються у США. Там представників суду і правопорядку обирають громади. Суть полягає в тому, що кожен громадянин прагне справедливого ставлення до себе перед законом. Крім цього, наша законодавча недосконалість є джерелом і інших проблем, які зумовлюють низький рівень інвестиційної безпеки країни. Чи не найголовнішим наслідком такої недосконалості є розвиток тіньової економіки.

Розвиток тіньові економіки сильно ускладнює розвиток бізнесу і підприємництва за рахунок того, що підприємцям потрібно платити великі хабарі для того щоб зареєструвати або продовжувати свій бізнес. Тіньова економіка ускладнює процеси приватизації державного майна по тій самій схемі.

Іншим досить важливим фактором можна назвати відсутність захисту потенційних інвесторів з боку нашої держави. Влада майже ніяк не заохочує потенційних інвесторів до співпраці. Саме законодавча недосконалість відлякує потенційних інвесторів від нашої країни, оскільки наші закони не гарантують ніякого захисту. Інвестор, який не впевнений в стабільності законодавчої бази тої чи іншої країни ніколи не вкладатиме свої кошти, майно чи інтелектуальну власність туди.

Саме ці фактори і зумовлюють низький рівень інвестиційної безпеки нашої країни на сучасному етапі розвитку. Не можна говорити про залучення іноземних інвесторів до України, якщо навіть наші власні підприємці, не можуть повноцінно займатись бізнесом на території нашої держави.

Існують методи, які можна використати для підвищення рівня інвестиційної безпеки. Розглянемо їх:

1. Переорієнтувати урядове адміністрування на управління економікою з метою формування стратегічних засад, що сприяють розвитку приватного сектора.
2. Розвивати прозорий, прогнозований та стабільний процес приватизації за індивідуальними приватизаційними планами й гарантувати незалежність тендерної комісії.
3. Реформувати діючі закони які регулюють інвестиційну діяльність на території нашої країни, зроби їх більш привабливими і безпечними для всіх потенційних інвесторів.
4. Забезпечити надходження бюджетних інвестиційних ресурсів до тих галузей, які є мало привабливими для приватного інвестора, але необхідні для забезпечення життєздатності національної економіки.

5. Розширити цільове банківське кредитування тих галузей і виробництв, які визначені як пріоритетні. Банківський сектор повинен перейти на довгострокове кредитування.
6. Спростити взаємодію між іноземними інвесторами та владою України, розглянувши можливість створення механізму, що давав би змогу іноземним інвесторам без перешкод отримувати усі необхідні ліцензії, дозволи та резолюції.
7. Розвивати страхування інвестицій

Підсумовуючи все зазначене вище, можна сказати що рівень інвестиційної безпеки, як одного із основних факторів Фінансово-економічної безпеки країни в сучасних умовах економічного розвитку досить низький. Причиною цьому є законодавча недосконалість і розвиток тіньової економіки, який стимулюється у верхівках державної влади. Ці фактори знижують інвестиційну активність, що відповідно знижує економічний розвиток нашої країни. Для підвищення рівня інвестиційної безпеки необхідно провести низку заходів із оздоровлення економіки та виходу її більшої частини із тіні. Потрібно спростити процес приватизації державного майна і зробити його більш привабливим для всіх потенційних інвесторів; створити надійну законодавчу базу, яка дозволить збільшити приплив іноземних інвестицій в вітчизняну економіку.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» № 1561-ХІІ від 18.09.91.
2. Інвестиційна складова фінансової безпеки держави.http://pidruchniki.com/13500826/finansii/investitsiyna_skladova_f_inansovoyi_bezpeki_derzhavi.
3. Судова реформа 2016 року в Україні - <http://www.kmoas.gov.ua/sudova-reforma-2016-roku-hronologiya-zmin>
4. Вільгурська Н.М. Проблеми інвестування економіка України ташляхи їх вирішення//[<http://s-journal.cdu.edu.ua>].